

**СИМЕТРИЧНИ
И СС-NUMA
МУЛТИПРОЦЕСОРИ**

**SYMMETRIC
AND СС-NUMA
MULTIPROCESSORS**

Свойства на йерархията на паметта

- *Определят взаимоотношенията между съседните нива на паметта*
- *Определят функционирането на йерархията на паметта*

1. *INCLUSION PROPERTY (свойство на включването)*:
всички информационни обекти (думи, линии на кеша или страници) съхранени на ниво M_i представляват подмножество от обектите, съхранявани на ниво M_{i+1} (за всички нива)

Най-външното ниво M_n съдържа цялата info, необходима за изпълнението на програмата. На по-ниските нива подмножествата на M_n се копират на ниво M_{n-1} и т.н., докато необходимите инструкции & данни се прехвърлят към най-вътрешното ниво M_1 , готови за изпълнение от CPU

- Ако дадена info се намира на ниво M_i → нейни копия се съдържат на по-високите нива M_{i+1} , M_{i+2} , ..., M_n
- Обект в ниво M_{i+1} може да не се съдържа на ниво M_i т.е. на по-ниското ниво
- Липса на дума на дадено ниво задължително определя липсата на тази дума на всички по-ниски нива
- Най-високото ниво съдържа backup памет, която съдържа цялостната info

Data transfer units – количеството info, което се обменя между съседни нива на паметта: **думи** между регистрите на CPU & on-chip кеш и **линии** между вътрешния кеш & външния кеш M_1

2. СВОЙСТВОТО КОХЕРЕНТНОСТ

- **ИЗИСКВА КОПИЯТА НА ЕДНА И СЪЩА INFO ДА БЪДАТ ИДЕНТИЧНИ НА РАЗЛИЧНИТЕ НИВА ОТ ИЕРАРХИЯТА НА ПАМЕТТА** : ако дума или линия на кеша е модифицирана на по-ниско ниво, копията трябва да бъдат непосредствено актуализирани на всички по-високи нива на паметта
- **Поддържането на кохерентност между последователните нива е нетривиална задача, често изискваща допълнителни шинни цикли или увеличена латентност на паметта**
- **Две стратегии за поддържане на кохерентност – *write-through & write-back***

3. ЛОКАЛНОСТ НА ДОСТЪПИТЕ

- ***Temporal locality*** (по време) – тенденцията да се осъществи достъп до последните данни в близък бъдещ момент
- ***Spatial locality*** (пространствена локалност) – тенденцията даден процес да осъществи достъп до info единици, чиито адреси са близки
- ***Sequential locality*** (на последователността) – отношението на изпълнението на последователност от инструкции и обработката на последователност от данни към това на на последователни такива е грубо 5 : 1 в обикновена програма

Проблемът за кохерентност на кешовете

- Отнася се до *различията в разпределените копия на една и съща линия , адресирани от общата памет*
- Четене, последвано от запис на X от процесор P , ще върне стойността, записана от P
- Четене от процесор P , последвано от запис на X от процесор Q , ще върне стойността, записана от процесор Q
- *Записите в една и съща линия на кеша X от различни процесори винаги са сериализирани по такъв начин, че да определят един и същ ред на събитията в паметта, за всички процесори*

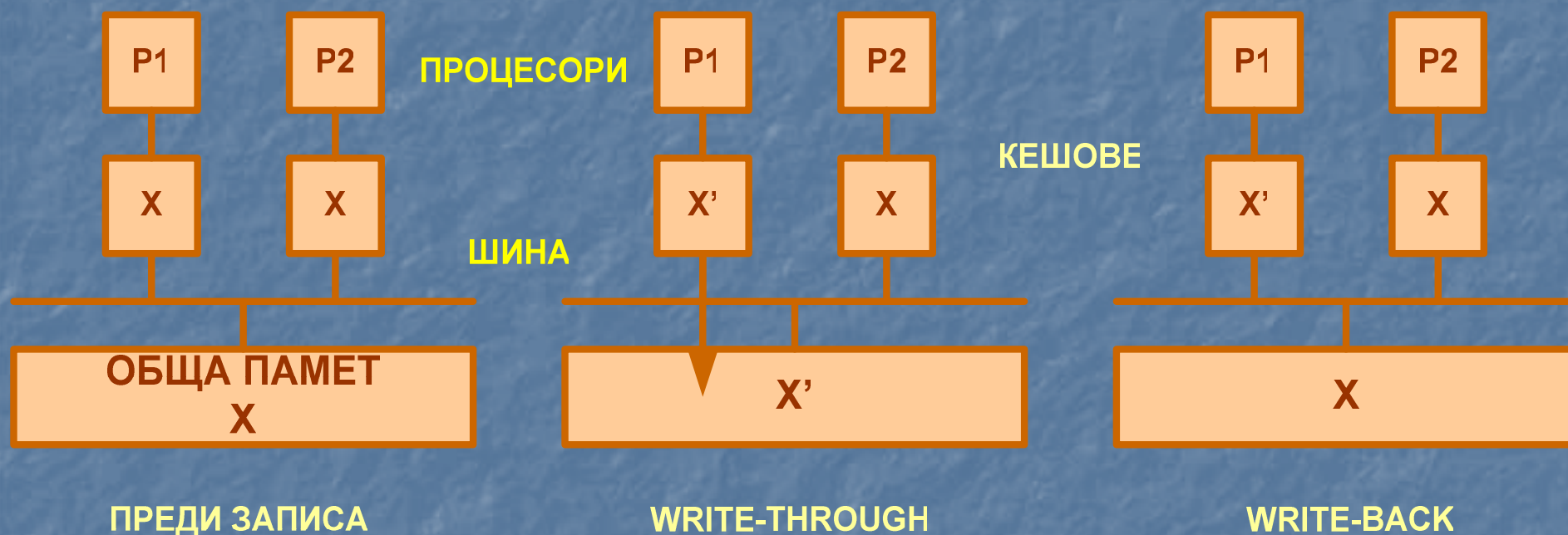

ИЗТОЧНИЦИ НА НЕКОХЕРЕНТНОСТ

1. Асинхронни записи на *различни процесори* в техните кеширани копия на една и съща линия на кеша в паметта
2. Миграцията на процеси между множество процесори без да се предупредят взаимно
3. В/И операции без участието на собствениците на кешираните копия

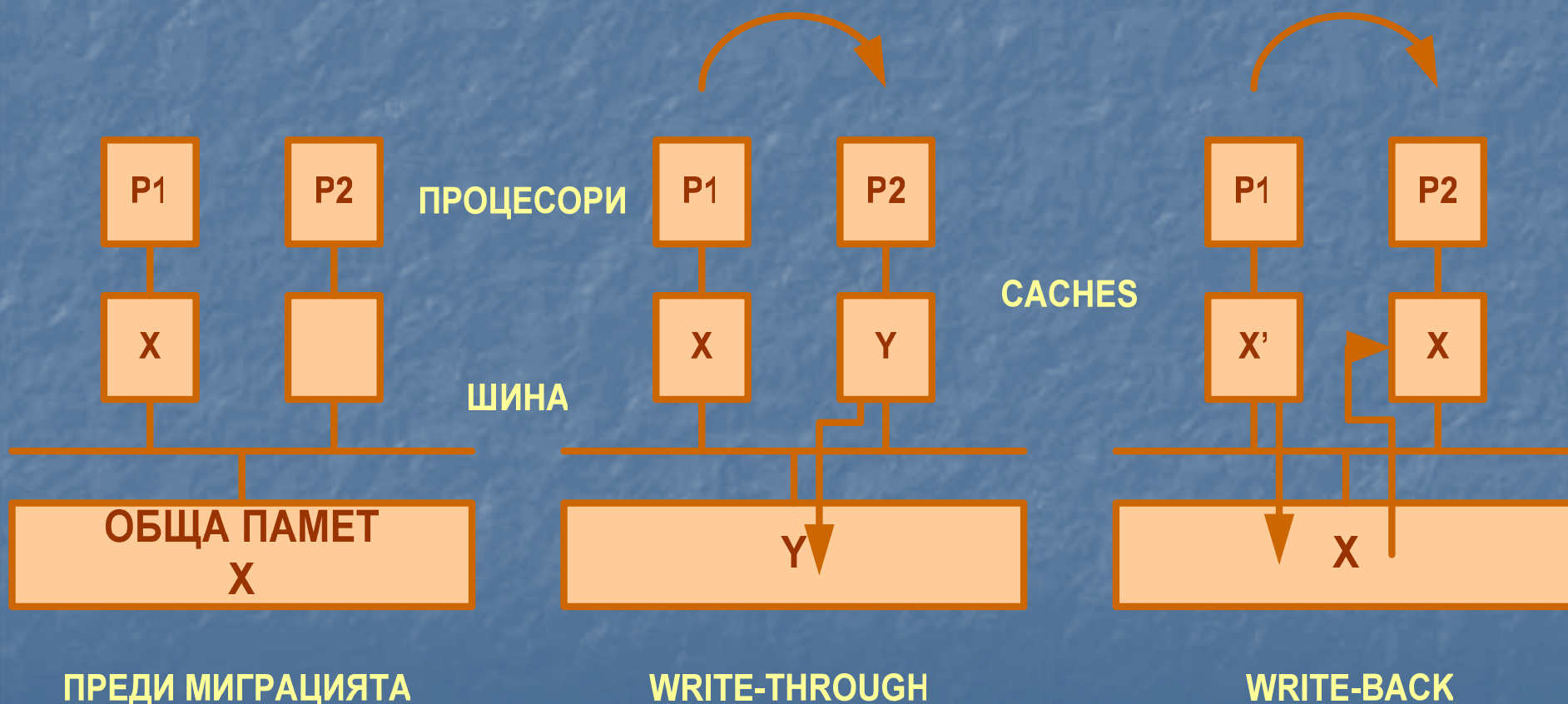
НЕКОХЕРЕНТНОСТ НА КЕША (ПОРАДИ ЗАПИС НА ОБЩА ПРОМЕНЛИВА)

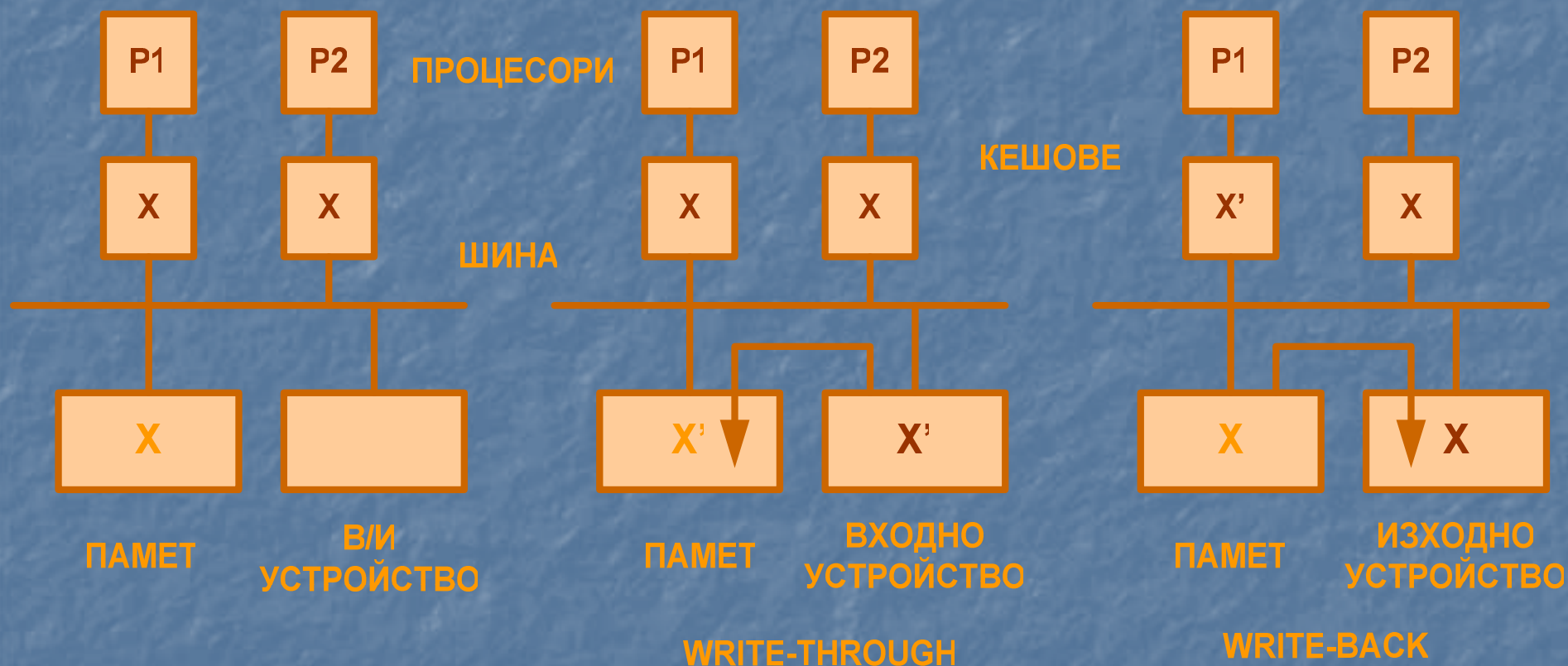
НЕКОХЕРЕНТНОСТ НА КЕША (ПОРАДИ МИГРАЦИЯТА НА ПРОЦЕСИ)

МИГРАЦИЯ НА ПРОЦЕС

МИГРАЦИЯ НА ПРОЦЕС

НЕКОХЕРЕНТНОСТ, ПОРОДЕНА ОТ В/И ОПЕРАЦИИ БЕЗ УЧАСТИЕТО НА КЕША

В/И ОПЕРАЦИИ ТРЯБВА ДА ИНФОРМИРАТ КОНТРОЛЕРА НА КЕША ЗА ПРОМЯНАТА!!!

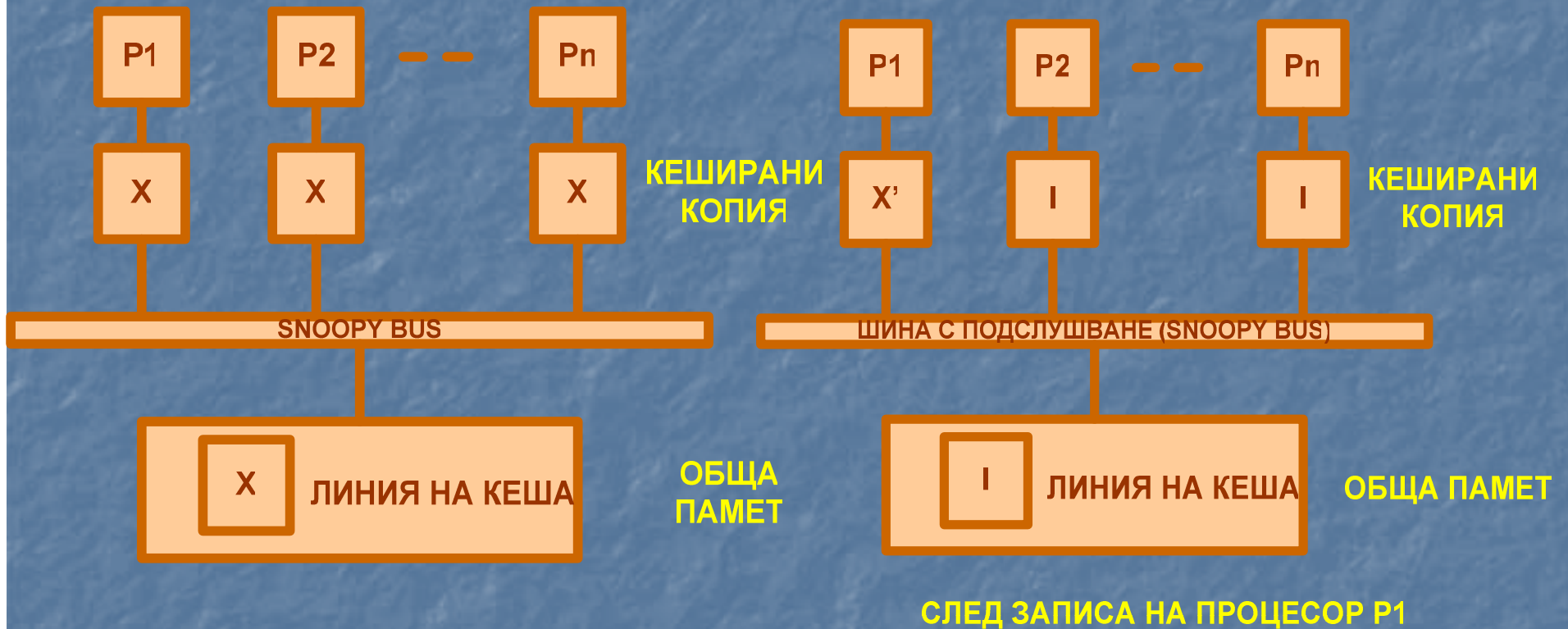
SNOOPY COHERENCY PROTOCOLS

ПРОТОКОЛИ, ПОДДЪРЖАЩИ КОХЕРЕНТНОСТ С ПОДСЛУШВАНЕ

- Контрол на кохерентността се налага при запис на общи данни, миграцията на процеси, и В/И операции в мултипроцесорни платформи
- Два класа протоколи за кохерентност, имплементирани със snoopy buses (шини с подслушване), следящи операциите, свързани с кеширането по шината)
- **Write – invalidate** : прави невалидни всички други кеширани копия, когато се модифицира локално кеширано копие
- 1. **Write – update** : *изпраща (broadcasts) новото кеширано копие за актуализиране на всички други кеширани копия с един и същ адрес на линията*

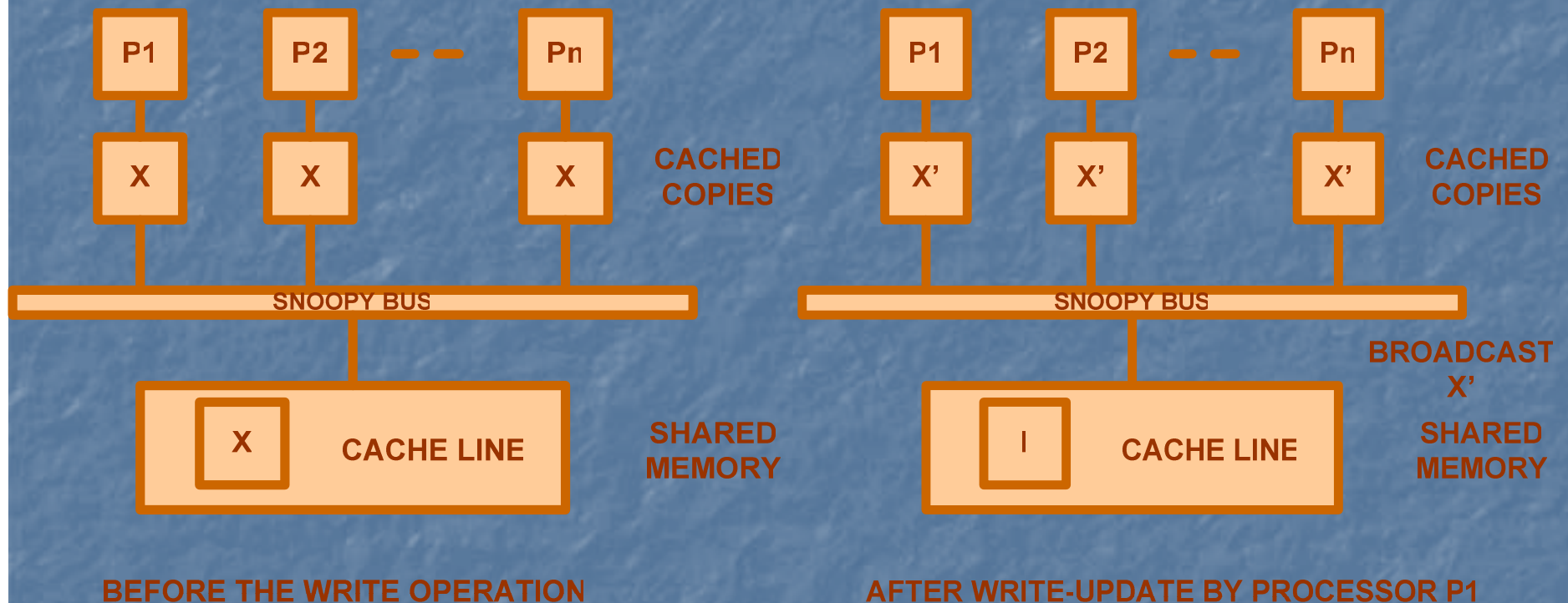

WRITE-INVALIDATE SNOOPY PROTOCOL

X' – modified cached line
I – cache line invalidated
WRITE-BACK CACHE

WRITE-UPDATE SNOOPY PROTOCOL

X' –modified cached line
I – cache line invalidated
WRITE-BACK CACHE

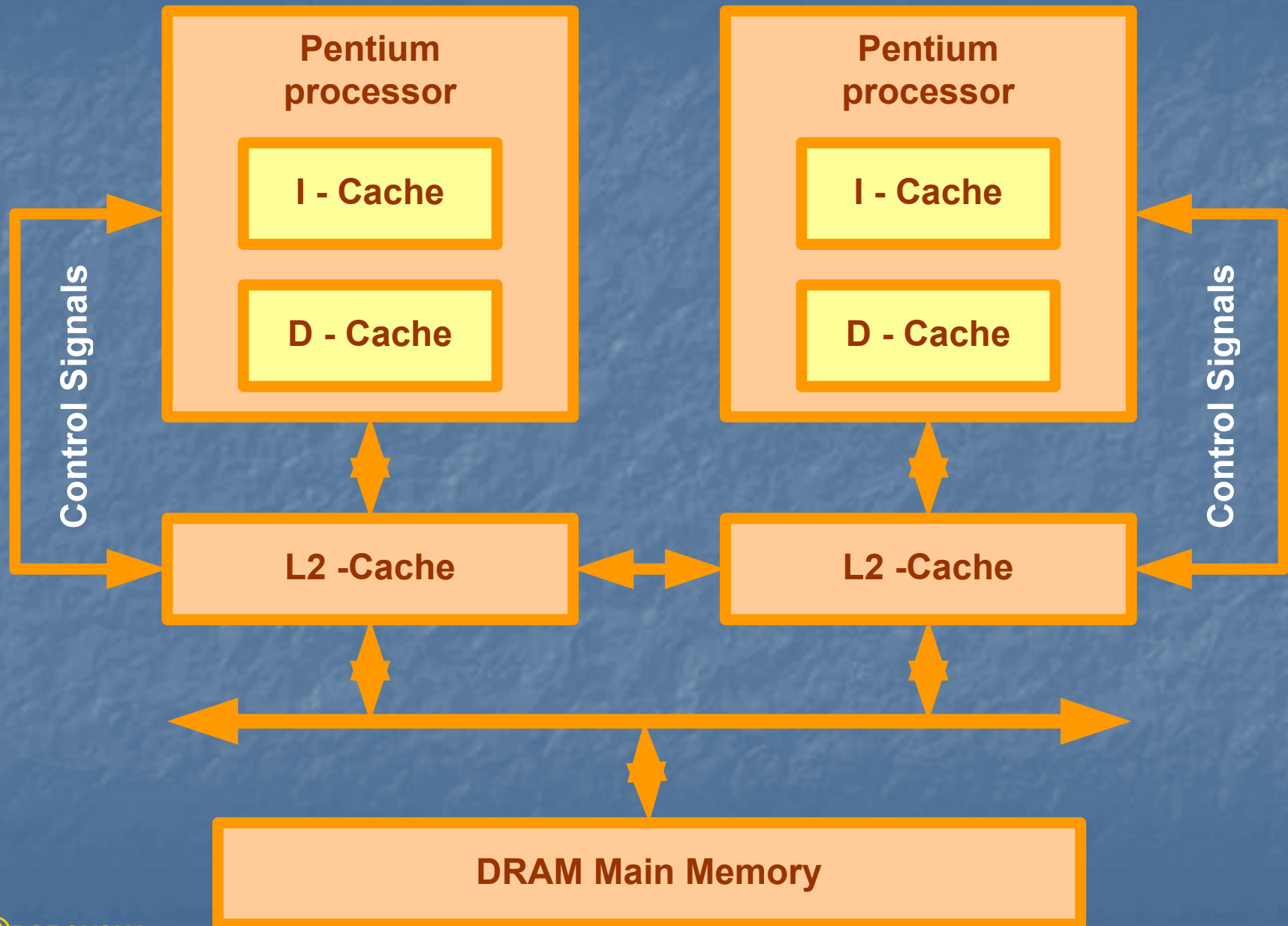
THE MESI SNOOPY PROTOCOL

- MESI е write-invalidate snoopy protocol
- Следи състоянието на всяка линия на кеша, вкл. всички *read* или *write*, *cache hit* или *cache miss*, и *snoopy events*, детектирани по шината
- Pentium MESI protocol поддържа както *WB*, така и *WT* кеширане, управляван от външен сигнал
- Всяка линия в кеша за данни е винаги в едно от 4 възможни състояния: Modified (M), Exclusive (E), Shared (S), Invalid (I)

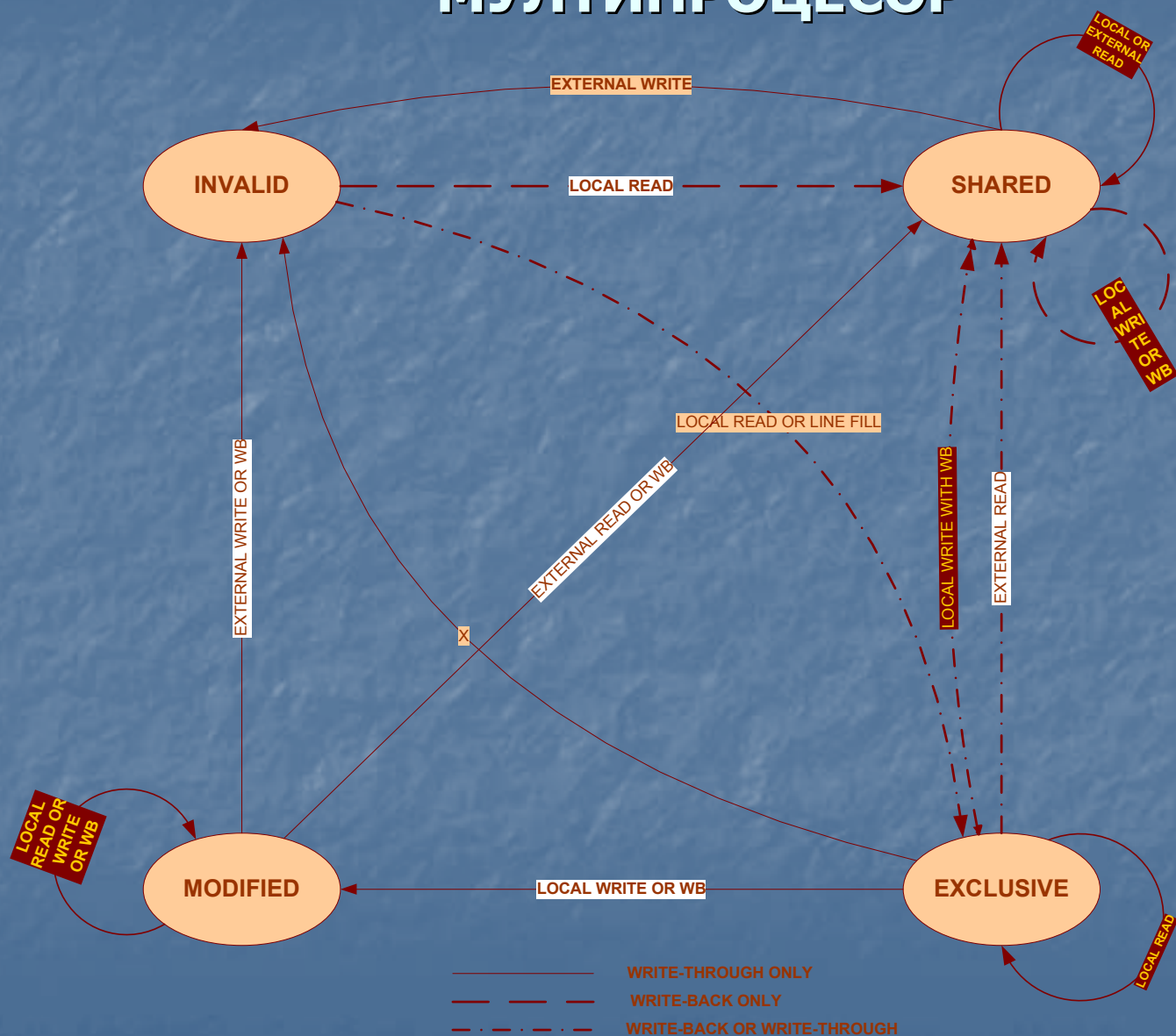

- ***Modified (M state)***: линията на кеша е модифицирана с *write hit* от локалния процесор
- ***Exclusive (E state)***: съдържанието на линията в кеша е валидно, и невалидно във всички останали кешове. Съдържанието на паметта все още не е актуализирано.
- ***Shared (S state)***: линията е валидно, но също така тя може да бъде валидна в един или повече дистанционни кешове или в паметта
- ***Invalid (I state)***: Това е началното състояние след *reset*, или линията в кеша е станала невалидна от *write hit* в друг *cache* със същия адрес

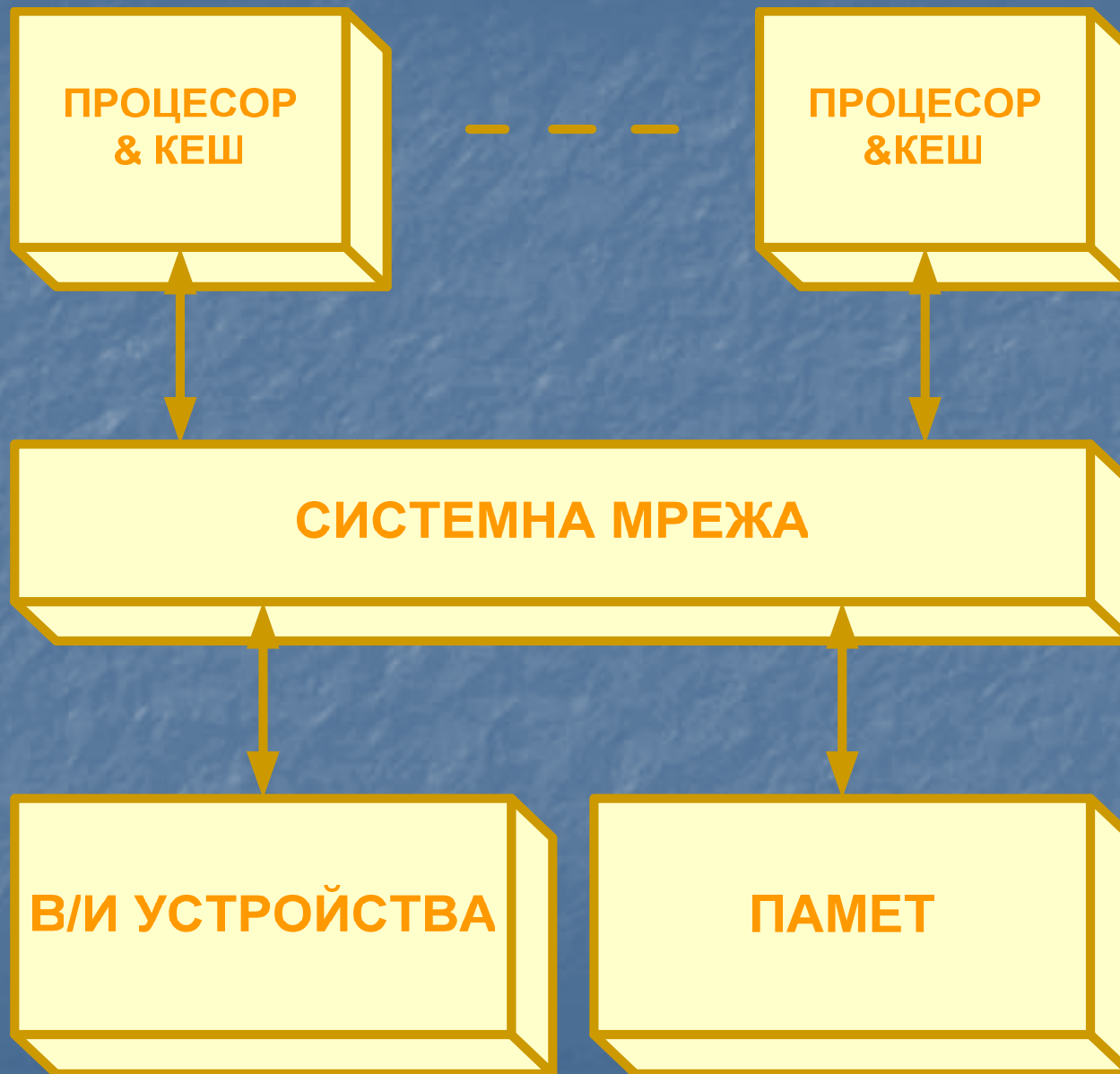
A dual-Pentium multiprocessor with L2 caches

ГРАФ НА ПРЕХОДИТЕ ПРИ ПРОТОКОЛА MESI ЗА КЕША ЗА ДАННИ В PENTIUM-БАЗИРАН МУЛТИПРОЦЕСОР

ЛОГИЧЕСКА СТРУКТУРА НА СИСТЕМА С ОБЩА ПАМЕТ

МУЛТИПРОЦЕСОРИ

Системите с обща памет (SMP или CC-NUMA) имат следните предимства:

- Симетрия : всеки процесор може да осъществи достъп до всяка клетка на паметта и до всяко В/И устройство
- Едно адресно пространство – има само едно копие на OS, базата данни, приложението, т.н., разположени в общата памет
- Кеширане – локалността на данните се поддържа от йерархията на кешовете
- Кохерентност – поддържа се от hardware
- Комуникация през паметта – ниска латентност, основана на прости load/store инструкции и hardware генерира info за кохерентността

СИМЕТРИЧНИ МУЛТИПРОЦЕСОРИ

- Повечето SMP's използват *шина*, като кохерентността на кешовете се осигурява от *MESI-like snoopy protocols*
 - Шинно-базираните SMP's са комерсиално успешни

АСПЕКТИ НА SMP'S:

1. *Достъпност* – отказ на шината, паметта или OS, сриват цялата система
2. *Bottleneck* – шината на паметта & общата памет

3. *Латентност* – ниска, сравнена с тази на мултикомпютрите, стотици процесорни цикли
4. *Памет & В/И пропускателна способност* – за да се увеличат системната шина се замества с *crossbar switch network*, свързваща всички процесори с паметта & В/И устройства
5. *Мащабиране* – шината не подлежи на машабиране и ограничава броя на процесорите до десетки;

За мащабирането на по-големи системи се използват

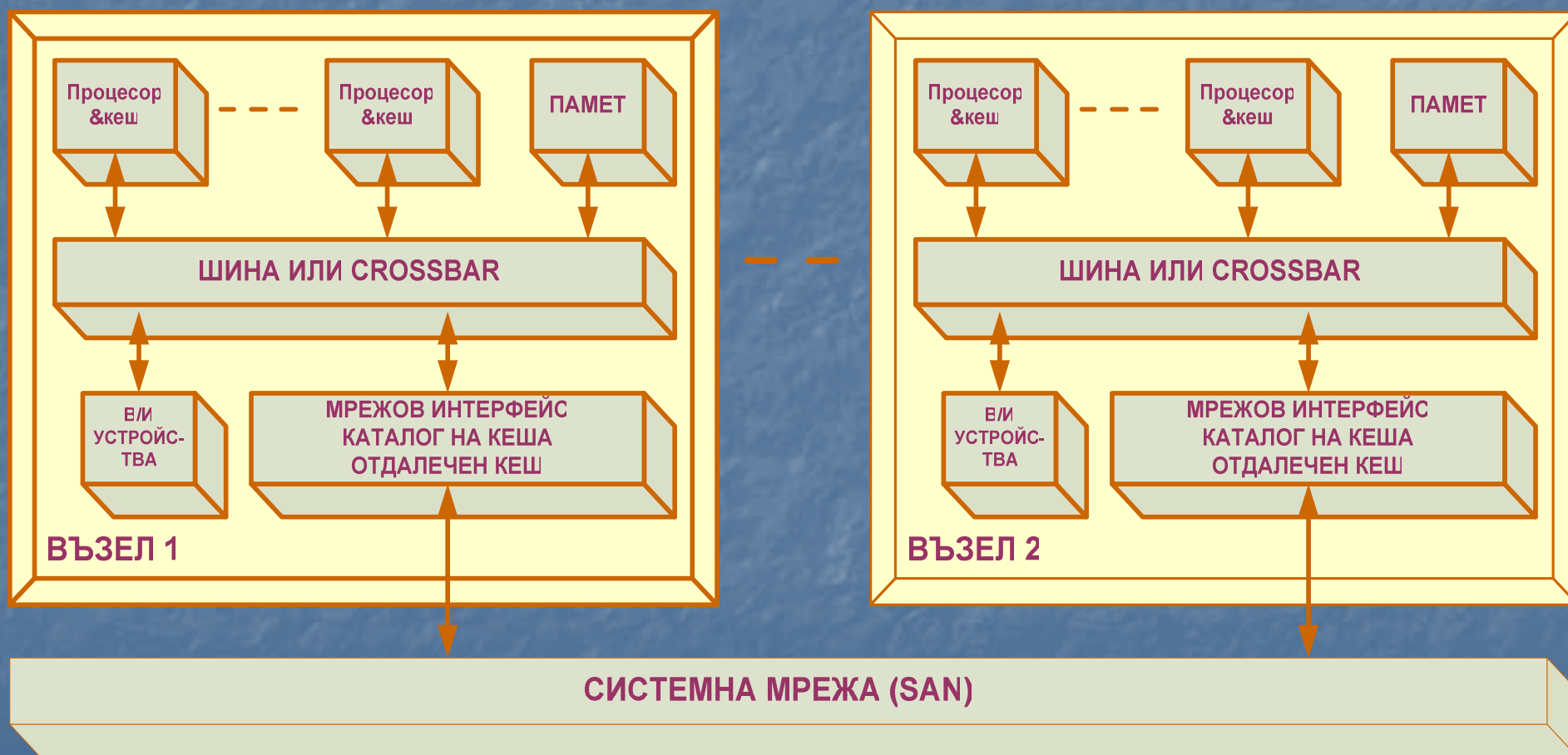
3 подхода:

- crossbar
- CC-NUMA архитектура
- клъстериране

CC-NUMA АРХИТЕКТУРА

CC – Cache Coherent

NUMA – Non-Uniform Memory Access

СС-NUMA системи

- *няколко SMP възли са свързани в по-голяма система*
- Използват протокол за поддържане на кохерентност с каталози
- Облекчава проблема за мащабирането на конвенционалните SMP's
- Архитектурата с разпределена обща памет *подобрява възможностите за мащабиране*; капацитета на паметта & В/И параметри могат да се увеличат чрез прибавянето на още възли
- Системният hardware & software автоматично разпределят данните между възлите
 - По време на изпълнение на програмата хардуерът, поддържащ кохерентността на кешовете автоматично премества данните към възлите, които ги ползват

Проблемът с отдалеченото кеширане

THE REMOTE CACHING PROBLEM

- *Отдалечените кешове* съдържат копия на данни, чиито оригинали са в отдалечена памет
- Нека да предположим, че дадена програма има два процеса P и Q , осъществяващи достъп до масивите от данни A и B :

Фаза 1: P използва (A)

Q използва (B)

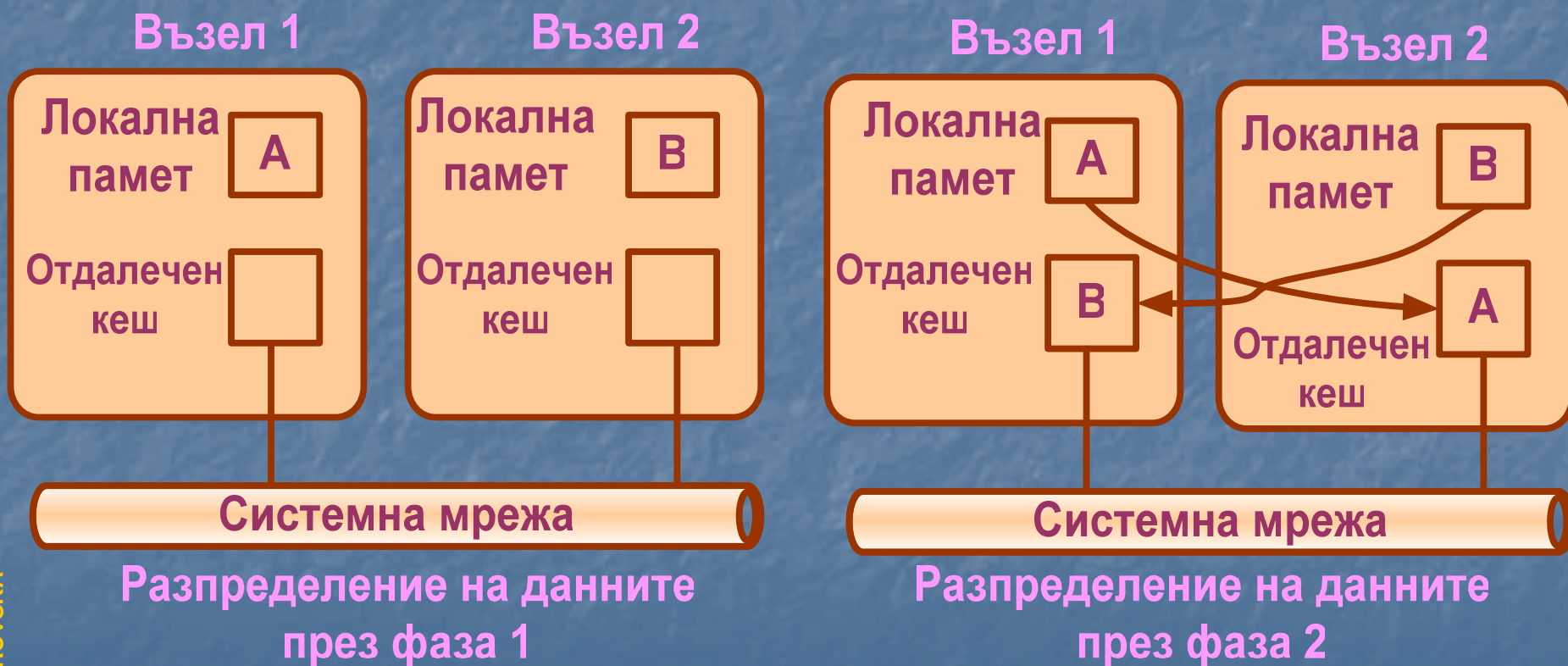
Фаза 2: P използва (B)

Q използва (A)

Ако възникне недостиг на памет, съдържанието на отдалечените кешове трябва да бъде записано обратно в паметта на отдалечения възел.

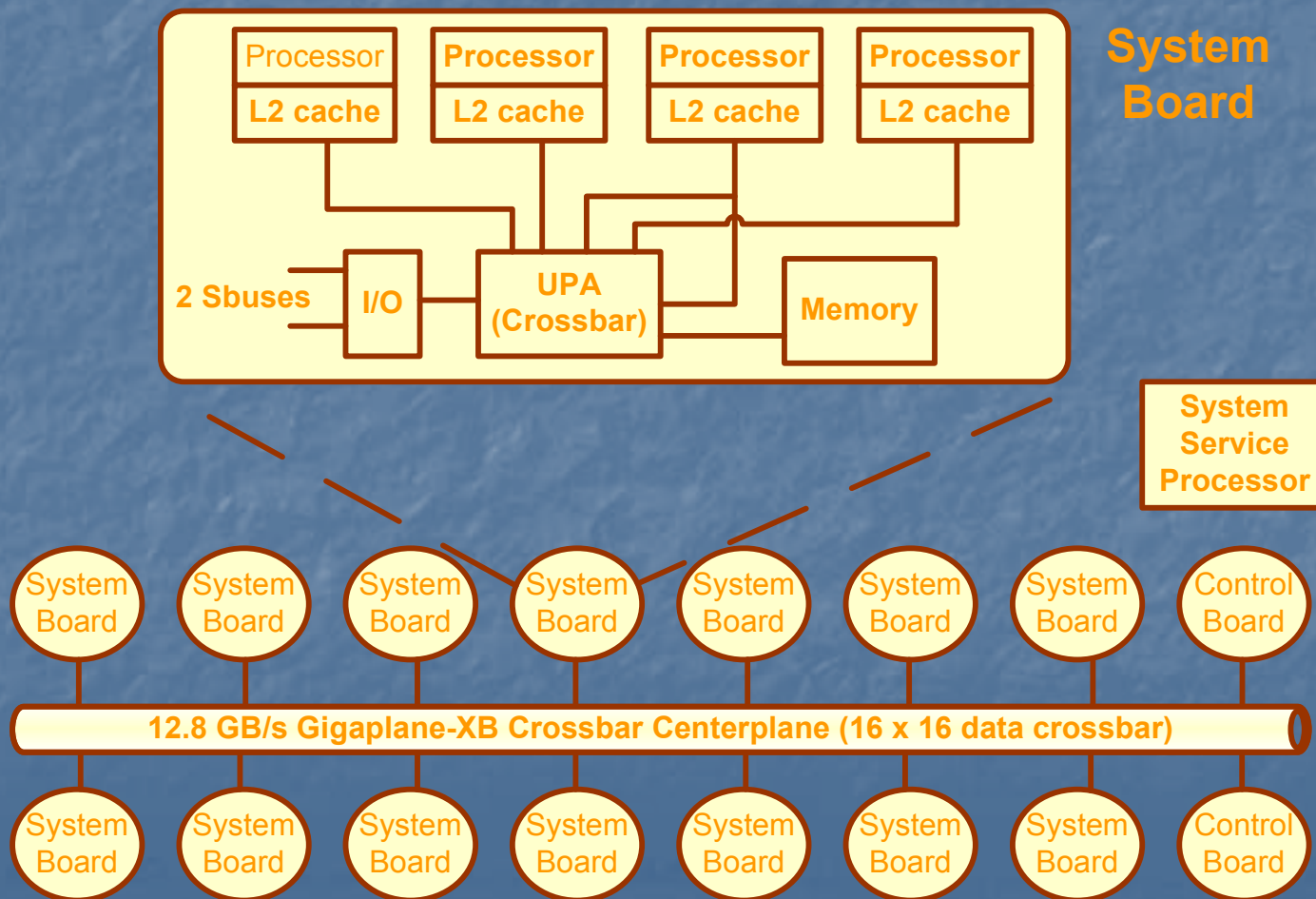

ПРЕРАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ДАННИТЕ С ИЗПОЛЗВАНЕ НА ОТДАЛЕЧЕНО КЕШИРАНЕ (REMOTE CACHING) В CC-NUMA МУЛТИПРОЦЕСОР

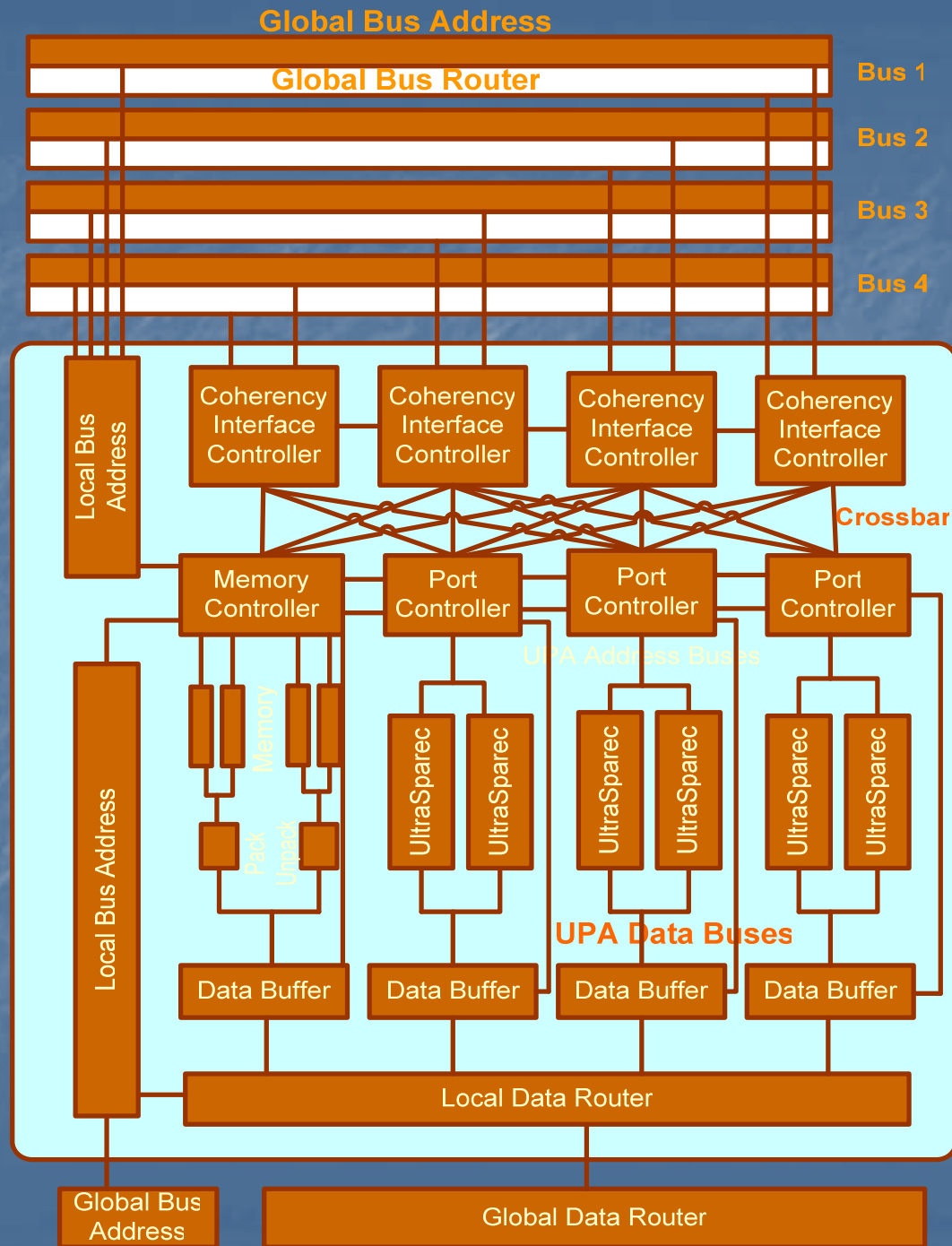

КОМЕРСИАЛНИ SMP СЪРВЪРИ

- *High-end SMP server - Sun's Ultra Enterprise 10 000, наричан още **StarFire**: 64 процесора, 64 GB памет, 20 TB on-line диск*

**Архитектура
на
системната
платка
на
сървъра
Sun StarFire**

- ***Gigaplane-XB Interconnect*** – базиран на кросбар на две нива, 12.8 GB/s
- ***UPA bus - Ultra Port Architecture (UPA) standard***, междинна шина, свързваща платките CPU/памет и В/И платки с Gigaplane bus, 128 b на порт, *snooper* адресите се разпръскват към всички платки, пакетите с данни се изпращат *point-to-point* през *crossbar switch*
- ***Global 16x16 data crossbar***- маршрутизира пакетите с данни между 16 системни платки
- ***Маршрутизация на данните*** на две нива – global & local
- ***System service processor (SSP)*** – booting, shutdown, monitoring, system administration
- ***Processor module*** съдържа *UltraSPARC* microprocessor & 1 MB L2 cache

ПРОТОКОЛИ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА КОХЕРЕНТНОСТ С КАТАЛОЗИ (DIRECTORY-BASED COHERENCE PROTOCOL)

- ***snoopy protocol*** се основава на възможността за *broadcast* на шината на паметта
- ***directory based-protocols*** не се основават на възможността за *broadcast* на шината на паметта
- ***Cache directory***
 - **Записва** местоположенията и състоянията на всички кеширани линии на общите данни
 - **Указатели** на всички отдалечени копия на всички кеширани линии
 - **A dirty bit** – дали в даден кеш е променяно съдържанието
 - **Central directory** – за управление на кохерентността на кешовете в малки SMP с централизирана обща памет

РАЗПРЕДЕЛЕНИ КАТАЛОЗИ

всеки модул памет поддържа отделен каталог

ТИПОВЕ КАТАЛОЖНИ ПРОТОКОЛИ

■ *ПЪЛЕН КАТАЛОГ НА КЕШОВЕТЕ*

1. съдържа info за всички общи линии; всяка позиция на каталога съдържа N указателя, N- брой процесори
2. Всеки възел разполага с копие на пълния каталог, заема доста памет
3. Подходящ за малки мултипроцесори

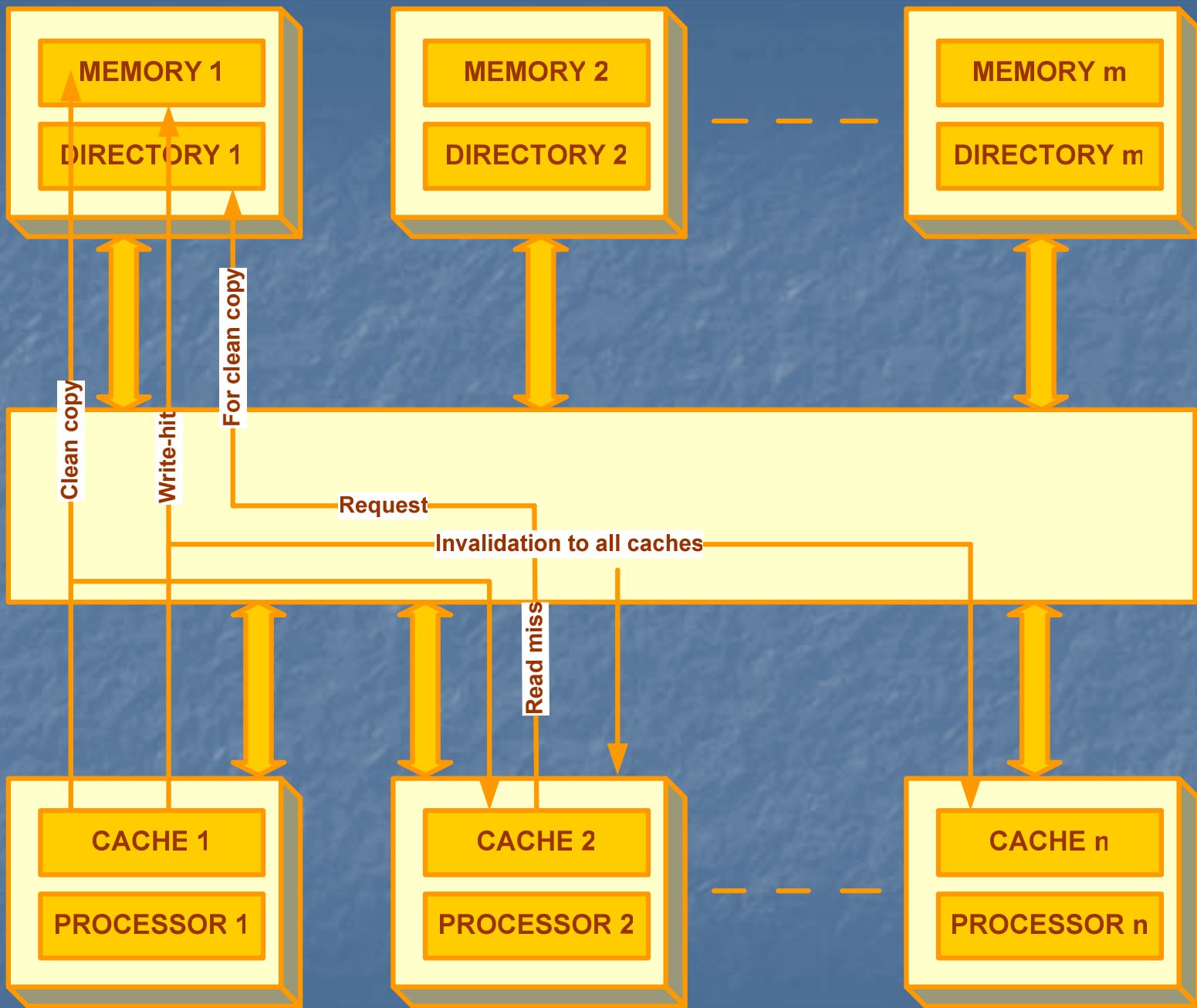
■ ***Ограничен каталог на кешовете***

1. Използва намален фиксиран # указатели за всяка позиция в каталога, независимо от размера на системата
2. Каталога заема по-малко памет
3. Може да забави актуализацията на кеш/памет

■ ***Верижни каталози на кешовете***

1. Емулират схемата с пълен каталог чрез разпределяне на каталожната info в малки локални каталози
2. Необходимо е търсене през свързан лист от каталози (*IEEE SCI Standard* специфицира структурата на верижен протокол ***SCI Scalable cache coherence protocol***)

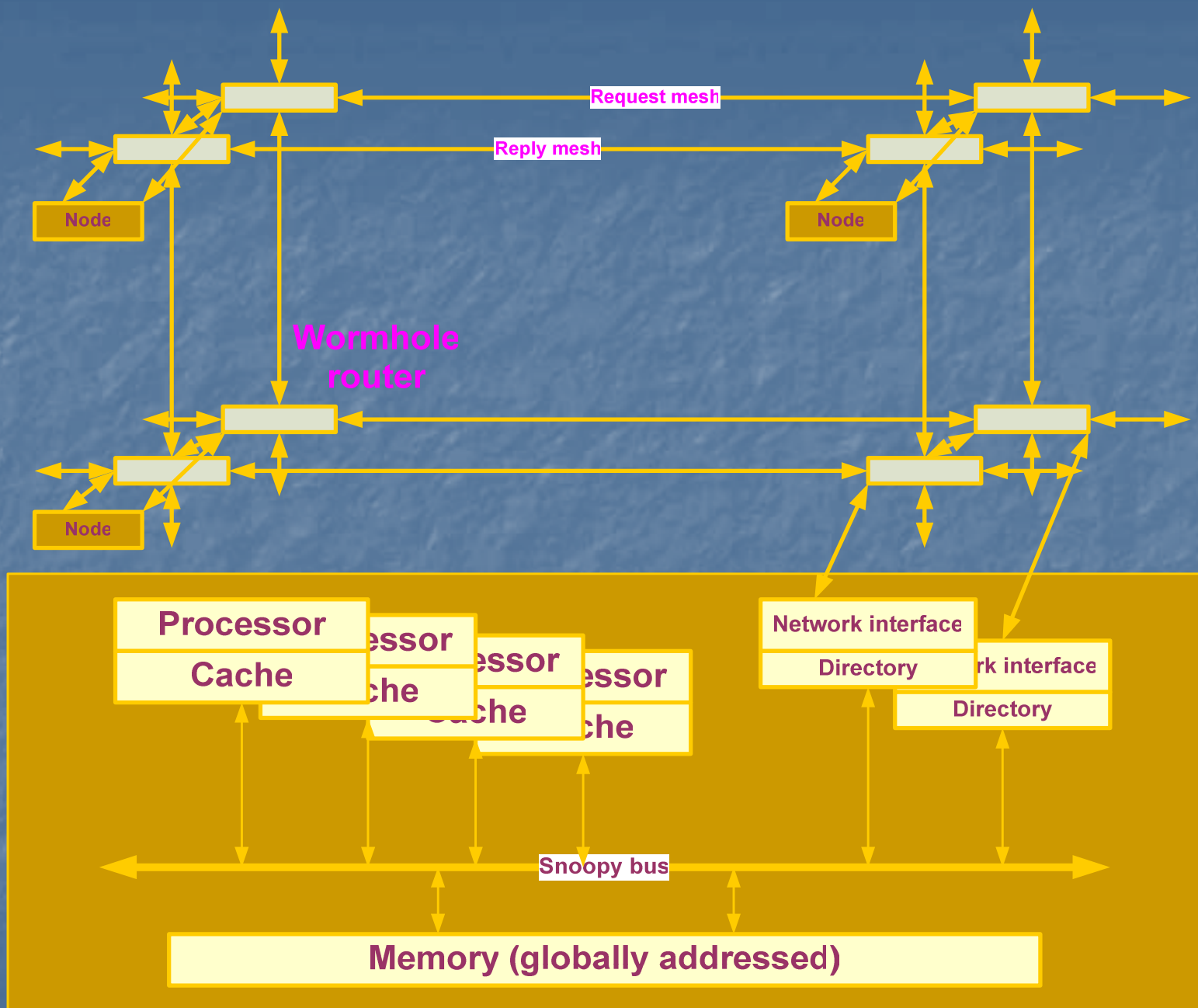
DIRECTORY-BASED CACHE COHERENCE SCHEME

Stanford Dash:

a CC-NUMA multiprocessor project

- *Обща памет* – на ниво линия на кеш
- *Write-invalidation coherency protocol* с използване на разпределени каталози
- Кеш-линията в паметта или кешираното копие в локалните кешове може да бъде в 1 от 3 състояния:
 1. *Uncached (некеширана)* – не е кеширана в никой възел на кълстера
 2. *Shared* – немодифицирани състояния в кешовете на 1 или повече възли на кълстера
 3. *Dirty* – модифициран в един кеш на някой възел на кълстера
- *Directory* – съдържа обобщена информация за всяка линия (състояние и възлите на кълстера, които са я кеширали)

КРАЙ